

24. September 2019

EM 2019/7
Aqqalu C. Jerimiassen

Forslag til Finanslov for 2020.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Det vil da være dejlig, hvis vores lommer er utømmelig for midler. Men virkeligheden er helt anderledes, og vi kan da ikke løbe fra virkeligheden, og vi må derfor forholde os til de faktuelle forhold i dagens Grønland og arbejde for, at vores økonomiske formåen bør sættes, så vi økonomisk svarligt kan benytte vores midler med omhu.

Det er prisværdigt at Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde har fremlagt et stort arbejde, hvori det pointeres, hvordan vi bør forvalte vores økonomiske midler, generelt set.

I disse år har vi gode forventninger for fremtiden, også fordi ved etablering af 3 nye lufthavne, har vi sat høje og synlige forventninger til borgerne. Vi har da også bemærket at udenlandske investorer interesse for medfinansiering er stigende, og dette vil indebære flere nye beskæftigelsesfremmende tiltagordninger. Derfor er det meget vigtigt at have det for øje, at vi skal være omstillingsvante under forandringsprocesser, generelt set og ikke bare bruge vores økonomiske fremgang som sovepode. Det er os borgere, der skal sætte det grundlæggende arbejde igang, fordi penge kommer ikke af sig selv ved lufthavnsbyggerier. Derfor er tiden nu til at sætte arbejdet igang, hvad ovennævnte intentioner angår.

Vi i Atassut har med glæde bemærket, at Naalakkersuisut i deres fremlæggelsesnotat har fremhævet, at de vil arbejde for etablering af ældre talsmand, og vi er også meget tilfreds med, at de ældres alderspension skal reguleres, uden reduktion af pensionen som følge af anden indkomst.

Det er vigtigt at have trygge rammer i samfundet, og det vil derfor være naturligt at kunne drøfte, om sundhedsvæsenet eventuelt kunne tilbageleveres til vores fælles rige, ved fælles samarbejde. Vi bor jo i et vidt-udstrakt land, hvor vi også kan leve af vores ressourcer, med mange fordel til følge, men der er også mange udfordringer i det daglige. Med henvisning til dagens Grønland må vi dog i Atassut erkende, at vi har været for hurtig i aftrækken ved hjemtagelse af vores sundhedsvæsen. Set i lyset af hjemtagelsesintentionerne for ovennævnte sektor m.m., burde vi i højere grad satset på at hjemtage sektorer, der kan give økonomiske afkast til landet og belært af vore tidligere handlinger, har vi i Atassut derfor igangsat arbejdet for hjemtagelse veterinær og fødevarerstyrelsen.

Vi i Atassut er taknemlig for, at afsatte midler til beredsskabsområdet er forøget, og når dette er sagt vil vi også fra Atassut klart bemærke, at afsatte midler skal klart øremærkes til bestemte klare målsætninger. Vi må klart sætte rammer for, hvordan de afsatte midler skal forvaltes og benyttes af folk, der til dagligt arbejder med beredsskab, hvor koordineret arbejdsindsat sættes højt i samarbejdsrelationerne imellem beredsskabsfolkene, og hvert år laves der resultatorienteret redegørelse om, hvilke arbejdsindsatser der har været iværksat i den pågældende år og hvilke foranstaltninger der kan iværksættes i tilfælde af katastrofe m.m.

Gode intentioner for erhvervslivet skal være det bærende element for samfundet. Fiskeriet, jeg gentager, fiskeriet er jo fortsat den bærende element for landets økonomi, og med spænding følger vi jo med i det daglige, hvordan fiskeriet har det her i vort land. Andre partier har i flere årtider med mange gentagelser påberåbt, at fiskeriet alene ikke skal være det bærende element for landet økonomi, men vi må dog erkende at sådanne forhold vil også være gældende endnu i flere årrækker. Siden mine barnsben har jeg hørt, at vi bør udnytte vore ikke levende ressourcer og der er gået over 30 år, uden større gevinst til følge og endda må vi også erkende, at udnyttelsesmulighederne for ikke levende ressourcer har været på lavpunktet i mange år, uden nogen nævneværdige fremgang til følge, også fordi langsommelige sagsbehandlingsproceccer har også haft andel i manglende økonomiske gevinster (også selv om andre vil modsige ovennævnte argumenter).

Udover andre erhvervs muligheder end turismen kan også nævnes, som verdensborgerne også har sat øje for er vand, der løber konstant fra indlandsisen, som udnyttes kun mikroskopisk. Vi i Atassut har med glæde bemærket, at der er forøget interesse for udnyttelse af ovennævnte vand, med flere ansøgninger til følge, sagt i mente, endelig - og vi håber da også landet vil få gavn af forøget vandproduktion, som vi i mange årrækker har drømt om. Vi i Atassut har også bemærket, strategiarbejdet for salg af is og vand har haft positive effekter, generelt set og vi vil derfor i Atassut også lovprise landdsstyret for deres ovennævnte arbejdsindsat, hvad strategiarbejdet angår.

Turisme, det kan bemærkes at vi er flere unge, der til dagligt har direkte relationer turismen her i landet, hvor vi som selvstændige erhvervsdrivende driver turismen, generelt set. Det kan også mærkes at turismen her i landet giver økonomisk pust af vigtig betydning. Vi vil dog i Atassut klart bemærke, vi er for "flinke" og for meget "tilbageholdende", hvad håndtering af udefrakommende turister angår, og vi skal ikke kun tænke på enkelte turistaktørers indtægtsmuligheder, men vi må dog også have klare intentioner for, hvordan vi kan få direkte indtægter til landets kasse fra turisterne, fordi det vil være på sin plads at udnytte de muligheder turismen giver os i Dagen Grønland. Der kommer jo flere turister til vort land og af den grund nedslides gangstierne m.m., hvor ansvaret er kun pålagt til os til at udrede skaderne. Udbedring af skaderne bør betales også af turisterne egen lomme, og derfor har vi i Atassut sat dette forhold som punkt 88 til drøftelse under efterårs-samlingen.

Vi i Atassut lægger stort vægt på, at vi bør have det for øje, at anlægsektoren skal have økonomisk indsprøjtning fremadrettet, så enhver person kan få et hjem under trygge rammer. Det er lettere sagt end gjort, hvad realisering af ovennævnte forhold angår, men for at kunne realisere målet om egenboligønsket, må der fra politisk side sættes arbejde igang, så lejerne i lejligheder i boligkomplekserne kan overtage deres lejligheder, og som bekendt har lejerne jo betalt nærmest overpris mang gange for lejlighedernes værdier, ved at betale husleje i mange år. Ved at afgive ansvarsbeføjelserne til lejerne, med overtagelse af lejligheder til følge, kan der åbnes nye muligheder for byggeri af nye boliger i de mindre byer i det nærmeste årrækker. Atassut vil herved ønske den ansvarlige udvalg om god arbejdsindsat i sit første behandling af sagen, med gode resultater til følge.